

Kotkan kaupunki

Kotkan urheilukeskuksen alueen luontoselvitys 2026

Petri Parkko 12.5.2026

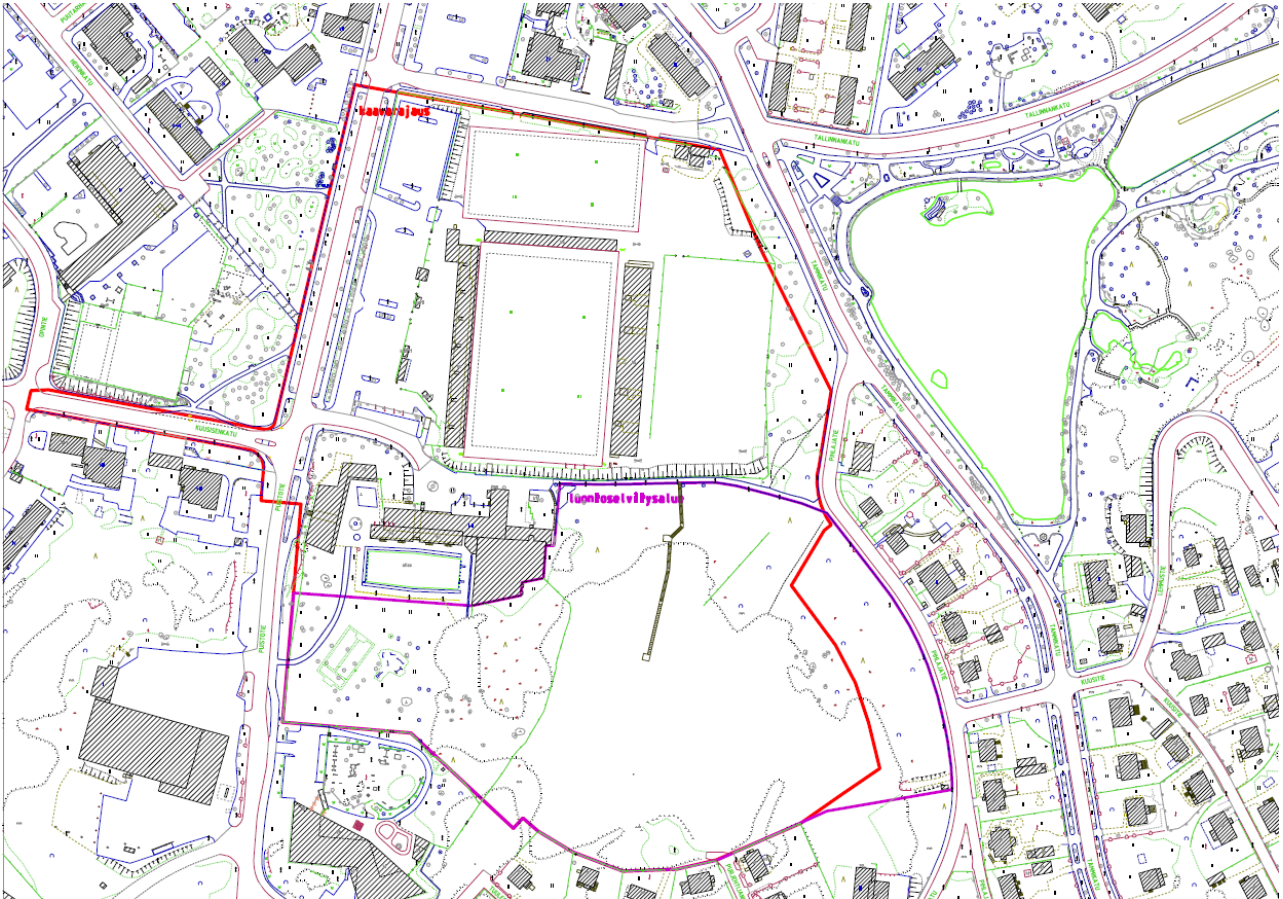
Luontoselvitys
KOTKANSIIPPI

Sisällys

Taustaa	3
Menetelmät ja aineistot	3
Selvitysalueen luonnon yleiskuvaus	4
Arvokas elinympäristö	5
Päätelmät ja suositukset	6
Lähteet.....	8

Taustaa

Kotkan kaupunki on kaavoittamassa Kotkan urheilukeskuksen aluetta (kartta 1). Kaavasuunnittelua varten tarvittiin tiedot eteläisen alueen merkittävistä luontoarvoista ja luontoarvopotentiaalista. Alueen länsiosan rinnettä ja tieluiskia on selvitetty jo osayleiskaavan yhteydessä, mutta muusta alueesta ei ole tehty aiemmin luontoselvitystä. Kotkan kaupunki tilasi tämän aluetta koskevan luontoselvityksen 11.3.2026.

Kartta 1. Luontoselvitysalueen raja.

Menetelmät ja aineistot

Luontoselvityksen maastotyöt tehtiin 8.5.2026, jolloin suunnittelualue (kartta 1) kuljettiin maastossa jalkaisin läpi havainnoiden uhanalaislajiston ja EU:n luontodirektiivin IV-liitteessä mainittujen eliölajien esiintymiä ja esiintymisen todennäköisyyttä sekä arvokkaita elinympäristöjä. Maastotyöt ajoitettiin Kotkansaaren kallioilla paikoin esiintyvän harvinaisen ja uhanalaisen keltakynsimön (*Draba nemorosa*) EN kukinta-aikaan. Samana päivänä käytiin etsimässä kyseistä lajia Redutti Kotkan linnoitukselta, jossa sen todettiin olevan edelleen hyvin kukassa. Selvitysalueen kallioalueilla havaituista putkilokasveista laadittiin lajilista.

Luontoselvityksen maastotoista vastasivat luontokartoittaja (EAT) Petri Parkko ja kokenut harrastajabotanisti Anni Kiviniemi. Selvitysalueella tehdyt merkittävät lajihavainnot tallennettiin Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi -havaintotietokantaan.

Eliölajien nimistö raportissa on Suomen lajitietokeskuksen (Laji.fi) mukainen. Lajien uhanalaisuus perustuu vuoden 2019 uhanalaisarviointiin (Hyvärinen ym. 2019) ja luontotyyppien uhanalaisuus vuoden 2018 arviointiin (Kontula & Raunio 2018). Raportti sisältää Maanmittauslaitoksen Avoimien aineistojen tiedostopalvelun ortokuva- ja peruskartta-aineistoa, 5/2026 (CC 4.0 -lisenssi).

Raportissa käytetyt lyhenteet: D = EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen ovat luonnonsuojelulalla kiellettyjä; * = luonnonsuojeluasetuksella erityisesti suojeltava; EN = erittäin uhanalainen; NT = silmälläpidettävä; RT = alueellisesti uhanalainen.

Kuva 1. Selvitysalueen sammal- ja jäkäläpeitteisen kallioalueen kasvillisuus on laajalti kulunutta, mutta silti lajistoltaan monipuolista. Kotka 8.5.2026 © Petri Parkko

Selvitysalueen luonnon yleiskuvaus

Selvitysalue on ollut hyvin aktiivisessa virkistyskäytössä, mikä näkyy etenkin kalliokasvillisuuden kulumisena. Pohjoisosan metsän läpi on rakennettu äskettäin kuntoportaat. Selvitysalueella hallitsevaa laajaa sammal- ja jäkäläpeitteistä kallioaluetta NT (ks. Arvokas elinympäristö) (kuva 1) kiertää pohjois- ja itäosassa lohkareinen vanhoja mäntyjä (*Pinus sylvestris*), koivuja (*Betula*), paikoin haapoja (*Populus tremula*), sekä

alikasvoksena pihlajaa (*Sorbus aucuparia*) kasvava harvennettu rinnemetsä. Sen pensaskerroksessa kasvaa siellä täällä vieraslajin, isotuomipihlajan (*Amelanchier spicata*) taimia. Metsän kenttäkerroksen muodostavat mustikka (*Vaccinium myrtillus*), metsäkastikka (*Calamagrostis arundinacea*), sananjalka (*Pteridium aquilinum*), kielo (*Convallaria majalis*), kangasmaitikka (*Melampyrum pratense*) ja kevätpiippo (*Luzula pilosa*), sekä ylempänä rinteessä puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*) ja runsaana kasvava metsälauha (*Avenella flexuosa*). Lähellä Pihlajatietä esiintyy myös kevättähtimöä (*Rubra holostea*).

Aidattu uimalan alue on laajalti lyhyeksi ajettua nurmikkoa, jonka länsiosassa kasvaa hyvin runsaasti kevät-kynsimöä (*Draba verna*). Laji on runsas myös muurirakennelman (kuva 3) päällä. Alueen puusto on suuria rauduskoivuja (*Betula pendula*), kanadantuijia (*Thuja occidentalis*) ryhmänä, pihlajia sekä yksi lehtikuusi (*Larix*). Itäosan silikaattikallioiden kasvillisuus on hyvin kulunutta (kuva 2). Länsireunan suurten kivien päällä ja ympärillä kasvaa vähän haisukurjenpolvea (*Geranium robertianum*), ja monin paikoin esiintyy maahumalaa (*Glechoma hederacea*).

Kuva 2 (vas.). Aidatun alueen kallioilta kasvillisuus on kulunut laajoilta alueilta kokonaan. **Kuva 3** (oik.). Aidatun alueen kivimuureja ja hoidettuja nurmikoita. Kotka 8.5.2026 © Petri Parkko

Arvokas elinympäristö

Sammal- ja jäkäläpeitteinen kallio NT ja kalliometsä NT

(kartta 2)

Kallioalueen puusto on kitukasvuista mäntyä ja paikoin pihlajaa. Reunaosissa puustoa on enemmän, jolloin ne ovat luokiteltavissa kalliometsiksi. Kallioiden pensaskerroksessa kasvaa siellä täällä orjanruusuja (*Rosa caesia*-ryhmä). Kalliokasvillisuus on aktiivisen virkistyskäytön takia kulunutta (kuva 1), ja jäkäläköt ovat monin paikoin hävinneet kokonaan. Siitä huolimatta kalliokasvillisuus on varsin monipuolista ja edustavaa. Kevätspektin lajeista kevät-kynsimö (kuva 4) kasvaa huomattavan runsaana, mutta myös mäkilemmikkiä (*Myosotis ramosissima*) (kuva 5) esiintyy alueella paljon. Hentolituruohon (*Arabidopsis thaliana*) (kuva 6) lisäksi siellä täällä kasvaa myös ruotsinlituruohoa (*A. suecica*).

Kuva 4 (vas.). Kevätkinsimö. **Kuva 5** (kesk.). Mäkilemmikki. **Kuva 6** (oik.). Hentolituruoho. Kotka 8.5.2026 © Petri Parkko

Kymenlaakson rapakivialueilla paikoittaisena esiintyvää pikkutervakkoa (*Viscaria alpina*) esiintyy kallioalueen pohjoisosassa. Orvokeista pelto-orvokki (*Viola arvensis*) on runsas kaikkialla, mutta kallioalueille tyypillistä keto-orvokkia (*V. tricolor*) löytyy vain eteläosasta niukkana.

Edellä mainittujen lajien lisäksi kohteen lajistoon kuuluvat lisäksi ainakin kallioimarre (*Polypodium vulgare*), kivikkoalvejuuri (*Dryopteris filix-mas*), kanerva (*Calluna vulgaris*), keltamaksaruoho (*Sedum acre*), isomaksaruoho (*Hylotelephium telephium*), siankärsämö (*Achillea millefolium*), kultapiisku (*Solidago virgaurea*), ahosuolaheinä (*Rumex acetosella*), metsälauha, lampaannata (*Festuca ovina*), kylänurmikka (*Poa annua*), ahomansikka (*Fragaria vesca*), rohtotädyke (*Veronica officinalis*), huopavoikeltano (*Pilosella officinarum*), pikkukäenrieska (*Gagea minima*), viherjäsenruoho (*Scleranthus annuus*), ketohopeahanhikki (*Potentilla argentea* var. *argentea*), pietaryrtti (*Tanacetum vulgare*), keltakannusruoho (*Linaria vulgaris*), puolukka, sianpuolukka (*Arctostaphylos uva-ursi*), ja voikukkalaji (*Taraxacum* sp.).

Kallioalueen eteläosassa kasvaa läheisistä pihoista karanneina muun muassa kiiltotuhkapensasta (*Cotoneaster lucidus*), tarhatyräkkiä (*Euphorbia cyparissias*), pensasangervoja (*Spiraea* sp.), sirotuomipihlajaa (*Aemilanchier laevis*), soikkovuorenkilpeä (*Bergenia crassifolia*), idänsinilijaa (*Othocallis siberica*), kattomehitähettä (*Sempervivum tectorum*) ja kaukasianmaksaruohoa (*Phedimus spurius*).

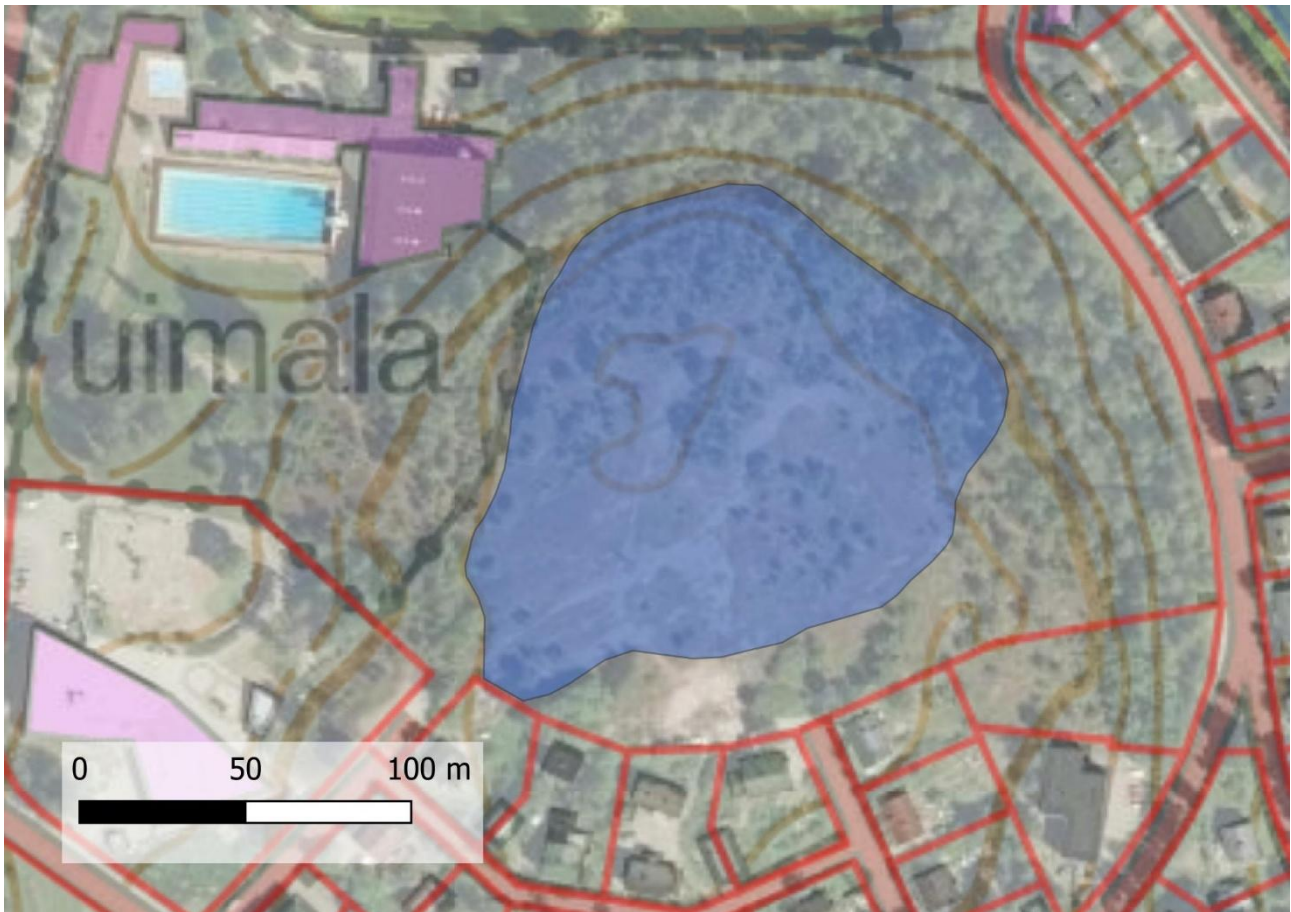
Päätelmät ja suositukset

Luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueet

Selvitysalueella tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelu- tai Natura-ohjelmaan kuuluvia alueita.

Arvokkaat elinympäristöt

Selvitysalueelta rajattiin yksi arvokas elinympäristö: sammal- ja jäkäläpeitteinen kallio NT ja kalliometsä NT (kartta 2). Kohde on arvoluokaltaan paikallisesti arvokas. Olisi suositeltavaa ohjata virkistyskäyttöä tiettyihin kasvillisuudeltaan kuluneimpiin osiin, mutta käytännössä se saattaa olla mahdotonta.

Kartta 2. Paikallisesti arvokas elinympäristö on merkitty karttaan sinisellä.

EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit

Kallioalueen ja Pihlajatien välissä kasvaa kirjoverkkoperhosen (*Euphydryas maturna*) D toukkien tärkeintä ravintokasvia, kangasmaitikkaa (*Melampyrum pratense*), mutta metsä ei ole erityisen hyvää lisääntymishabitaattia lajille. Lisäksi koko Kotkansaarelta ei ole tiedossa havaintoja kirjoverkkoperhosesta, joten lajin lisääntyminen selvitysalueella on hyvin epätodennäköistä. Selvitysalueella ei ole myöskään muille IV-liitteen lajeille sopivaa lisääntymishabitaattia.

Uhanalaiset ja rauhoitetut lajit

Paikallisesti arvokkaana elinympäristönä rajatulla sammal- ja jäkäläpeitteisellä kalliolla NT kasvaa monin paikoin kalliosinisiiven (*Scolitantides orion*) EN* toukkien ravintokasvia, isomaksaruohoa (*Hylotelephium telephium*), mutta perhosen ei ole jostain syystä todettu koskaan lisääntyneen Kotkassa tai muuallakaan Kymenlaakson rannikkoalueella. Myös Kymenlaakson sisämaassa laji on hyvin harvinainen. Kalliosinisiiven lisääntymistä selvitysalueella voidaan siis pitää hyvin epätodennäköisenä.

Suomen lajitietokeskuksen Laji.fi-tietokantaan ei ole ilmoitettu selvitysalueelta uhanalaisia tai silmälläpidettäviä lajeja.

Linnusto

Selvitysalueen pesimälinnustoon kuuluvat muun muassa leppälintu (*Phoenicurus phoenicurus*), kivitasku (*Oenanthe oenanthe*) RT ja västäräkki (*Motacilla alba*) NT, joista kaikista tehtiin pesimiseen viittaavia havain-
toja tämän luontoselvityksen maastotöissä. Västäräkki pesii todennäköisesti jossain selvitysalueen lähistön
pihapiirissä. Selvitysalue ei ole linnustollisesti merkittävä.

Lähteet

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. 2019: Suomen lajien uhanalaisuus –
Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.) 2018: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punai-
nen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö. Helsinki.
Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Suomen lajitietokeskus: Laji.fi -havaintotietokanta: www.laji.fi